ਮਹੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਵਰਮਾ

ਬਨਾਮ

ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ

ਦੁਆਰਾ: ਇਸਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ.

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ.4782 ਆਫ 2018)

11 ਮਈ, 2018

[ਜੇ. ਚੇਲਮੇਸ਼ਵਰ ਅਤੇ ਸੰਜੇ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ: ਪੈਨਸ਼ਨ – ਕੀ ਅਪੀਲਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਜੱਜ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੇਵਾ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫਾਇਦਿਆਂ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੈਗੂਲਰ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ – ਫੈਸਲਾ: ਅਪੀਲਕਾਰ ਰੈਗੂਲਰ ਕੈਡਰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਭਰਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰੰਭਕ ਚੁਣੀ ਗਈ ਸੂਚੀ/ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ ਪਰ ਉਹ ਇਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਉੱਚੇ ਨਹੀਂ ਸਨ – ਰੈਗੂਲਰ ਕੈਡਰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਕੇ ਕਾਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ – ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ 'ਤੇ ਅਗਲੇ ਸਨ – ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਚੁਣੀ ਗਈ ਸੂਚੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ ਜੋ ਕੈਡਰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕੇ, ਜਾਂ ਚੁਣੀ ਗਈ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਸਨ – ਜੇਕਰ ਕੈਡਰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ – ਇਹ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਨੌ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਜੱਜ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਰੈਗੂਲਰ ਕੈਡਰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ – ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਹ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਵੀ ਗੁਜ਼ਰਿਆ – ਰੈਗੂਲਰ ਕੈਡਰ ਪਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਾਰਾਂ ਨੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਢੰਗ ਵਜੋਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ – ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਾਰ ਅਤੇ ਉਹ ਜੁਡਿਸ਼ੀਅਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਇਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਉਹ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਰਥ ਸੇਵਾ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਨਿਰਣਯ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ।

ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਨਿਰਣਯ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਕੈਡਰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਕਾਫੀ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ। [ਪੈਰਾ 14] [727-ਐੱਚ; 728- ਏ]

ਅਪੀਲਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਤੇ ਨਹੀਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਉਹ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਸਨ। ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਚੁਣੀ ਗਈ ਸੂਚੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ, ਜੋ ਕੈਡਰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕੇ, ਜਾਂ ਉਹ ਅਗਲੇ ਸਨ ਜੋ ਚੁਣੀ ਗਈ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਕੈਡਰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਕਾਫੀ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਦਿੰਦੀ। ਇਹ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਨੌ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਜੱਜ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਰੈਗੂਲਰ ਕੈਡਰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਹ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਵੀ ਗੁਜ਼ਰਿਆ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਜੱਜ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸੇਵਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਰਥ ਸੇਵਾ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਜ ਮੋਹਨ ਲਾਲ-[II] ਅਤੇ ਮਹੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਵਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਰਥ ਸੇਵਾ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਕੈਡਰ ਪਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਾਰਾਂ ਨੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਢੰਗ ਵਜੋਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 15] [728- ਬੀ-ਐੱਫ]

3. ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਰੈਗੂਲਰ ਕੈਡਰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਇਸ ਹਾਲਤ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਦਹਾਕਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਉਹ ਰੈਗੂਲਰ ਕੈਡਰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਭਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰੰਭਕ ਚੁਣੀ ਗਈ ਸੂਚੀ/ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕਾਫੀ ਉੱਚੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰੈਗੂਲਰ ਕੈਡਰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। [ਪੈਰਾ 17] [729- ਐੱਫ-ਜੀ]

4. ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਾਰ ਅਤੇ ਉਹ ਜੁਡਿਸ਼ੀਅਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਇਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਉਹ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਰਥ ਸੇਵਾ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਨਿਰਣਯ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 18] [729- ਐੱਚ; 730- ਏ]

ਮਹੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਵਰਮਾ ਵਰਸਸ ਰਾਜ਼ ਸਭਾ (2012) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 656 : [2012] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 6 ; ਬ੍ਰਿਜ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਵਰਸਸ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ - [II] (2012) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 502 : [2012] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 305 ; ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਰਸਸ ਰਾਜ਼ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ (2013) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 65 : [2013] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1 – ਸੰਦ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਬ੍ਰਿਜ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਵਰਸਸ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ - [1] (2002) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 1 : [2002] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 810 ; ਸ੍ਰਿਕੰਤ ਰਾਏ ਵਰਸਸ ਰਾਜ਼ ਝਾਰਖੰਡ (2017) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 457 : [2016] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 58 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਵਾਲੇ:

[2002] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 810 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 3 [2016] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 58 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 6 [2012] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 6 ਸੰਦ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 6 [2012] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 305 ਸੰਦ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 7 [2013] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1 ਸੰਦ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 16

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਜੁਰੀਸਡੀਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4782 ਦਾ 2018 ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 14.10.2015 ਦੇ ਸਾਬਤ ਵਾਲੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ।

ਡਬਲਯੂ.ਪੀ (ਐੱਸ) ਨੰਬਰ 3704 ਦਾ 2014

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4784, 4783, 4786-4790, 4785, 4791, 4792, 4794-4795, 4793 ਦਾ 2018 ਸੱਜਨ ਪੂਵਿਆ, ਅਮਰੇਂਦਰਾ ਸ਼ਰਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਵੈਸ਼ਨਵੀ ਸੁਬ੍ਰਹਮਣਜਮ, ਬਲਾਜੀ ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ, ਪ੍ਰਤੀਭਾਨੂ ਸਿੰਘ ਖਰੋਲਾ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਭਾਰਤੀ, ਪ੍ਰਤੀਕਸ਼ਾ ਮਿਸਰਾ, ਗਰੀਮਾ ਜੇਨ, ਪ੍ਰਿਯਦਰਸ਼ੀ ਬਾਨਰਜੀ, ਅਤੁਲ ਕੁਮਾਰ, ਸਵੀਟੀ ਸਿੰਘ, ਅਰਚਨਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਰਾਹੁਲ ਪਾਂਡੇ, ਅਜਯ ਕੁਮਾਰ, ਆਸ਼ੀਸ਼ ਵਰਮਾ, ਡਾ. ਕੈਲਾਸ ਚੰਦ, ਨਿਖਿਲ ਜੇਨ, ਪਵਨ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਿੰਘ, ਮਧੁਸਮਿਤਾ ਬੋਰਾ, ਸ਼ਿਵ ਰਾਮ ਸ਼ਰਮਾ, ਤਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਮੋਹ. ਵਾਕੁਆਸ, ਆਦਿਤਿਆ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਨੰਦ ਪਾਂਡੇ, ਸੁਸਮਿਤਾ ਲਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਪਾਰਟੀਜ਼ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੰਜਯ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

1. ਇੱਕਮਾਤ੍ਰ ਸਵਾਲ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਭਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਾਰਾਂ/ਜੁਡਿਸ਼ੀਅਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੈਗੂਲਰ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

2. ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ ਉਹ ਤੱਥ ਜੋ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨਿਰਣਯ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਨੂੰ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਤੋਂ 25.11.2000 ਨੂੰ ਬਿਹਾਰ ਪੁਨਰਵਿਹਾਰ ਐਕਟ, 2000 ਅਧੀਨ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਪ੍ਰਤਿਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2, ਨੇ 23.5.2001 ਨੂੰ ਝਾਰਖੰਡ ਸੁਪਰੀਅਰ ਜੁਡਿਸ਼ੀਅਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਪਦਵੀ ਲਈ ਖਾਲੀ ਪਦਾਂ ਨੂੰ ਭਰਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਗਿਆਪਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲਕਾਰਾਂ ਨੇ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਬਾਅਦ, 27 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੁਣੀ ਗਈ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਕਿ ਸੁਪਰੀਅਰ ਜੁਡਿਸ਼ੀਅਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਤਿਮ ਚੁਣੀ ਗਈ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਕ ਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਸੀ 11ਵੀਂ ਫਾਈਨੈਂਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਧਾਰਾ 275 ਅਧੀਨ 502.90 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸੀ ਨੂੰ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ 1,734 ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਾਂਧੇ ਹੋਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸੈਸ਼ਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ। ਫਾਈਨੈਂਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਮੇਂਬੱਧ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਐਸੀ ਕੋਰਟਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ।

3. ਇਸ ਯੋਜਨਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟ ਸਕੀਮ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਰਗੂਮੈਂਟ ਨਾਲ ਕਿ ਅਨੁਪਾਯੁਕ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂਤਰੀਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਬ੍ਰਿਜ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਵਿਰੁੱਧ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਡੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਤਰਜੀਹ ਅਦ-ਹੌਕ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਯੋਗ ਜੁਡਿਸ਼ੀਅਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਦੂਜੀ ਤਰਜੀਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਟਾਇਰਡ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਚੰਗੀਆਂ ਸਨ। ਤੀਜੀ ਤਰਜੀਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚੌਥੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"4. ਤੀਜੀ ਤਰਜੀਹ ਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਸਮੂਹ 35-45 ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਠੰਢੇ ਪੈਕੇਜ਼ ਦੇ ਬਾਅਦ ਰੈਗੂਲਰ ਪਦਾਂ ਲਈ ਕੰਟੀਨੂ ਕਰ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਧਾਰਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲਰ ਭਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟਜਨਕ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਚੁਣਾਵ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਐਸੀ ਚੁਣਾਵੀ ਵਿਧੀਆਂ ਅਪਣਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਭਰਤੀ ਹੋਏ ਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਅਰ/ਹਾਈ ਜੁਡਿਸ਼ੀਅਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣਨ ਲਈ ਫੋਲੋ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।"

4. ਉਪਰੋਕਤ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹੋਏ, ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ/ਪ੍ਰਤਿਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 29.11.2001 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਜਰੀਏ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 80 ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਦਵੀਆਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਭਰਨ ਲਈ, ਇਮਤਿਹਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਥੋੜਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਅਰ ਜੁਡਿਸ਼ੀਅਲ ਸੇਵਾ ਦੇ ਰੈਗੂਲਰ ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਚੁਣੀ ਗਈ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ 17 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 15.12.2001 ਨੂੰ ਰੈਗੂਲਰ ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ ਦੇ 10 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 2.2.2002 ਨੂੰ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਲੀ ਜਗਾਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ, ਤਾਂ ਬਾਰ ਤੋਂ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਹੇਠ 15 ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 23.5.2001 ਦੇ ਵਿਗਿਆਪਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਚੁਣੀ ਗਈ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮਰਿਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਚੁਣੀ ਗਈ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਨ। ਇਹ 15 ਉਮੀਦਵਾਰ 23.9.2002 ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ।

5. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਪ੍ਰੋਵਿਡੈਂਟ ਫੰਡ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ 1.12.2004 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਰਹੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਕੰਟ੍ਰਿਬਿਊਟਰੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ 1.12.2004 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪਰਚੀਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ 1.12.2004 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ, ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਪੱਕੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਅਕਾਉਂਟ ਨੰਬਰ (' ਪ੍ਰਾਨ ') ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ।

6. ਸਾਲ 2008 ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 34 ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜਾਂ ਦੀਆਂ ਪਦਵੀਆਂ ਲਈ ਸੀਮਿਤ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਿਤਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਚੁਣਾਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ 31.8.2008 ਨੂੰ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਜੋ ਸੀਮਿਤ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਿਤਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਭਕਾਰੀ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਚੁਣਾਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜੋ 29.8.2008 ਨੂੰ ਸਫਲ ਰਹੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ('ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ') ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸ੍ਰੀਕੰਤ ਰੋਯ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਸਰੀ ਝਾਰਖੰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪਾਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਇਸ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਇਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਹੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਸਰੀ ਝਾਰਖੰਡ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

7. ਮਹੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਵਰਮਾ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਫੰਡਿੰਗ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਵੀ ਫੰਡਿੰਗ ਦਾ ਸਮੱਸਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਬ੍ਰਿਜ ਮੋਹਨ ਲਾਲ v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ - [II] ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੀ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰਾ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

"207.9. ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ (FTC) ਵਿੱਚ ਬਾਰ ਤੋਂ ਸਿੱਧਾ ਭਰਤੀ ਕਰਕੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸਬੰਧਿਤ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਉੱਚ ਜੁਡਿਸ਼ੀਅਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਰੈਗੂਲਰ ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ:

ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧਾ ਭਰਤੀ ਹੋਏ ਉਹ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਲਈ ਆਪਟ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੁਪਰੀਅਰ ਜੁਡਿਸ਼ੀਅਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਰੈਗੂਲਰ ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂਚਣ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇਣਗੇ।

ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੁਣਾਵ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਧੀਸ਼ ਅਤੇ ਚਾਰ ਸਾਬਕਾ ਸੀਨਿਅਰ ਜੱਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।

ਲਿਖਤੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਲਈ 150 ਅੰਕ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ 100 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਕੁੱਲ 40% ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ./ ਐਸ.ਟੀ / ਓ.ਬੀ.ਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ 35% ਹੋਣਗੇ। ਇਮਤਿਹਾਨ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਨੂੰ ਸੂਬਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉੱਚ ਜੁਡਿਸ਼ੀਅਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਯਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਹਰ ਇੱਕ ਨਿਯੁਕਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਇੱਕ ਅੰਕ ਮਿਲੇਗਾ, ਜੋ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੇਗਾ।

ਇਹ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਮਤਿਹਾਨ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਸਬੰਧਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਲਿਖਤੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਮਾਡਿਊਲ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ।

ਜੇਕਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਿਖਤੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਰੈਗੂਲਰ ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਦੇ ਪਦ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਣ ਕਰਕੇ ਰੈਗੂਲਰ ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜਰੂਰੀ ਅਤਿਰੀਕਤ ਖਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਏ।

ਸਾਰੇ ਬੈਰਿਸਟਰ ਜੋ ਸਿੱਧਾ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਇਮਤਿਹਾਨ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਰੈਗੂਲਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਛੂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਉਮਰ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

207.10. ਉਹ ਬੈਰਿਸਟਰ ਜੋ ਸਿੱਧਾ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਏ ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੰਦੇਹਜਨਕ ਇੰਟੀਗ੍ਰਿਟੀ, ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ disciplin ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 207.9 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਹੇਸ਼ ਚੰਦ੍ਰ ਵਰਮਾ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੈਰਾ 63 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:

“63. ਜਿਹਾਂ ਜਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਨੂੰ ਹੁਣ ਬ੍ਰਿਜ ਮੋਹਨ ਲਾਲ-[II] ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਪੈਣਗੇ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਤਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਰੈਗੂਲਰ ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਬ੍ਰਿਜ ਮੋਹਨ ਲਾਲ-[II] ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪਾਲੀ ਜਾ ਸਕਣ।”

ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਬਜ਼ਾਰਪਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਇਮਤਿਹਾਨ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਪਿਛਲੇ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰਖੰਡ ਸੁਪਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਜਾ ਭਰਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟਤਾ ਜਤਾਈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਜਾ ਭਰਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਅ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੋਰ ਫਾਇਦੇ ਮਿਲਣ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਸਥਾਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 14.10.2015 ਦੇ ਆਦਿ ਸਾਂਝੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਿਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਖਾਰਿਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਜੱਜਮੈਂਟਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕਲੌਤਿਆ ਗੱਲ ਜੋ ਸਮਝੀ ਗਈ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਸਥਾਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਸ-ਕੈਡਰ ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਤਤਕਾਲੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬ੍ਰਿਜ ਮੋਹਨ ਲਾਲ-[II] ਅਤੇ ਮਹੇਸ਼ ਚੰਦ੍ਰ ਵਰਮਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲਰ ਪੋਸਟਾਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਦੋ ਜੱਜਮੈਂਟ ਪੋਸਟ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਹ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਧਾਰਾ 142 ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਪੋਸਟਾਂ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਧਾਰਾ 142 ਦਾ ਆਧਾਰ ਲਿਆ ਸੀ।

ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਤੱਤ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਵ ਅਨੁਸਾਰ, ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਲ ਸੰਕੁਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਫੰਡਿੰਗ ਰੋਕੀ ਗਈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਇਹ ਕੋਰਟਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀਆਂ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਨਾਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਿਟਾਇਰਲ ਬਿਨਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਧਾਰਾ 142 ਦਾ ਆਧਾਰ ਲੈ ਕੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਠੀਕ ਹੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਧਾਰਾ 142 ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

ਅਸੀਂ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੱਜਮੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਐਸਾ ਮਨਾਈ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਕੁਝ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿਚਕਚਾਹਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਕੀਲ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਰਹੇ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਐਸਾ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੈਡਰ ਦੀ ਤਾਕਤ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਕੋਰਟਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ? ਜੋ ਇਕੱਲਾ ਉੱਤਰ ਮਿਲਿਆ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਨਵਾਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਅਹੰਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਇਨਸਾਫ਼ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਅਸਮਰੱਥ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਪੋਸਟਾਂ ਦੇ ਆਮ ਹਾਲਾਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਤਾਕਤ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਯਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਜ ਮੋਹਨ ਲਾਲ11-[II] ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

“207.11. ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨੀਕ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮੁਕਦਮੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇਣਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸੰਬੰਧਤ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਦੇ ਕੁੱਲ ਰੈਗੂਲਰ ਕੈਡਰ ਦਾ 10% ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਉੱਚ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ।"

ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਲੋੜ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਭਰੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸੀ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕੋਈ ਮਨਪਸੰਦ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਮੈਰਿਟ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸਨ। ਉਹ ਚੁਣੀ ਗਈ ਲਿਸਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ, ਜੋ ਕੈਡਰ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਅਪਾਈਟਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕੇ, ਜਾਂ ਉਹ ਚੁਣੀ ਗਈ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਕੈਡਰ ਦੀ ਤਾਕਤ ਕਾਫੀ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਸਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਨੌ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਕਿਰਦਾਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕੈਡਰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਹ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਭਰਤੀ ਲਈ ਦੂਸਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੀ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਬੜੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ, ਜੋ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰੀ ਸੇਵਾ ਦਿਨ-ਦਿਨ ਦਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਨੂੰ ਇਸ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਿਟਾਇਰਲ ਫਾਇਦੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਨਿਆਇਕ ਅਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਹੁੰਦਾ। ਅਪੀਲਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਸੀਨਿਯੋਰਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਾਭ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਜ਼ੋੜੀਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਿਟਾਇਰਲ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਅਨਿਆਂ ਅਤੇ ਅਣੁਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਬ੍ਰਿਜ ਮੋਹਨ ਲਾਲ12-[II] ਅਤੇ ਮਹੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਵਰਮਾ13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਿਟਾਇਰਲ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਗਣਨਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਕੈਡਰ ਪੋਸਟਾਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਸੰਰਚਨਾ ਨਾ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈਆਂ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਹਕੀਕੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪਰੰਤੂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੀ (2013) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 65, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਮੈਂ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ 1980 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਆਪੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਮਹੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ [ਸੰਜੇ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਜੇ.]

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਲਬਧ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ, ਇਸ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਐਕਟ, 1861 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ (ਐੱਸ.ਪੀ.ਓ) ਦੀ ਭਰਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐੱਸ.ਪੀ.ਓ ਨੂੰ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਬੋਝ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੋਝ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਸਮਝ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਲੇ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰਿਨਟੈਂਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਅਧੀਨਤਾ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਐੱਸ.ਪੀ.ਓ ਨੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਹਾਨ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਉਹ 2002 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਹੋਏ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਅਣਮਨ ਪਰੀਣਾਮ ਦਾ ਸਾਮਨਾ ਕਰੇ।

ਇਸ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕੈਡਰ ਦਾ ਸਿਰਜਣਾ ਜਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਮੰਜੂਰੀ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਾਧਿਕਾਰਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਰਾਜ ਨੇ ਕੈਡਰ ਸਿਰਜਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਸਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਜਰੀਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕ੍ਰਿਆਵਲੀ ਪਾਵਰ ਦੇ ਮਨਮਾਨੇ ਅਤੇ ਅਰਬਿਤਰੀ ਖ਼ੁਦਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ: "ਮੰਜੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਆਕਾਸ਼ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਡਿਗਦੀਆਂ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਹ ਨੂੰ ਸਚੇਤ ਚੋਣ ਨਾਲ, ਲੋੜ ਦੇ ਮੰਚੇ ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।" ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦੀ ਲੋੜ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਟਾਪ ਗੈਪ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ, ਜੋ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਚੱਲਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਸੇਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਤੋਂ ਮਨਮਾਨੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ SPOs ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕੈਡਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿਤਾ।

ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੱਖਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਨਿਯਮਤ ਕੈਡਰ ਤਾਕਤ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਪੇਂਡੇਂਸੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਸੀ। ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਜੈਂਸੀ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਹ ਨਿਯਮਤ ਕੈਡਰ ਤਾਕਤ ਲਈ ਭਰਤੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਚੁਣੀ ਗਈ/ਮੈਰਿਟ ਲਿਸਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ ਪਰ ਕੈਡਰ ਤਾਕਤ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਉਚੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਦੋਂ ਨਿਯਮਤ ਕੈਡਰ ਤਾਕਤ ਵਿੱਚ ਅਬਜ਼ੋਰਪਸ਼ਨ ਹੋਈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਜਾਵਾਂ ਕਰਨੀ ਪਈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਹਿਚਕਚਾਹਟ ਅਤੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਸੰਦੇਹ ਦੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸਥਿਤੀ ਵਾਲੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਫਾਸਟ ਟ੍ਰੈਕ ਕੋਰਟ ਜੱਜ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਿਟਾਇਰਲ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਸ [2018] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.ਜਜਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਿਟਾਇਰਲ ਫਾਇਦਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਥੱਲੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਦੇਵੀਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲਾਂ ਸਵੀਕਾਰ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Megha Tak